

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

V súvislosti so zámerom naplnenia požiadaviek zástupcov zdravotníckych pracovníkov, ktorými by sa zamedzilo podávaniu hromadných výpovedí zo strany zdravotníckych pracovníkov v ústavných zdravotníckych zariadeniach ako aj zamedzeniu poklesu záujmu o štúdium jednotlivých zdravotníckych profesií zo strany študentov, odchodu zdravotníckych pracovníkov zo systému zdravotníctva, prípadne ich presunov do iných štátov, kedy je ohrozené poskytovanie zdravotnej starostlivosti, prípadne zníženie kvality jej poskytovania, navrhovaná právna úprava stabilizuje vzniknutú situáciu, zároveň reflektuje na predmetnú skutočnosť a právnym spôsobom vracia minimálnu výšku základnej zložky mzdy zdravotníckeho pracovníka do stavu pred konsolidáciou verejných zdrojov zákonom č. 278/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ďalším zlepšovaním stavu verejných financií.

Cieľom tohto návrhu zákona je navrátenie zákonom určenej minimálnej výšky základnej zložky mzdy zdravotníckeho pracovníka, ktorý v rozsahu získaného vzdelania vykonáva odborné pracovné činnosti, špecializované pracovné činnosti alebo certifikované pracovné činnosti v pracovnom pomere v zdravotníckom zariadení podľa § 7 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. u poskytovateľa, ktorý prevádzkuje zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti podľa § 7 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z. a u poskytovateľa, ktorý prevádzkuje ambulanciu záchranej zdravotnej služby podľa § 7 ods. 3 písm. a) bod 4 zákona č. 578/2004 Z. z., do stavu pred konsolidáciou verejných zdrojov zákonom č. 278/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ďalším zlepšovaním stavu verejných financií. Zároveň sa v prechodných ustanoveniach pre rok 2025 a 2026 ustanovujú odchýlky od tejto úpravy pri tých zdravotníckych pracovníkoch, ktorých minimálna výška základnej zložky mzdy bola v roku 2024 vyššia ako 1,00. Zmeny v prechodných ustanoveniach sa netýkajú sestier, pôrodných asistentiek, zdravotníckych záchranárov, ktorých základná zložka mzdy je 1,08 a ostatných zdravotníckych pracovníkov, ktorých minimálna výška základnej zložky mzdy je v roku 2024 pod 1,00.

Taktiež sa návrhom zákona zvyšuje platba za poistencov štátu v roku 2024. Celkové finančné zdroje, ktoré sa predpokladali poskytnúť do verejného zdravotného poistenia prostredníctvom platby za poistencov štátu boli stanovené podľa predpokladaného počtu osôb, za ktoré platí poistné štát v r. 2024 v čase tvorby rozpočtu na tento rok. Vzhľadom k skutočnosti, že skutočný počet poistencov, za ktorých platí poistné štát v r. 2024, je mierne nižší ako bol predpoklad, navrhuje sa na mesiac december 2024 zvýšenie sadzby za poistencov štátu tak, aby sa do výnosov verejného zdravotného poistenia skutočne dostala celková výška zdrojov, ktorá bola pre rok 2024 rozpočtovaná.

Vzhľadom na riziko hromadných výpovedí zdravotníckych pracovníkov v ústavných zdravotníckych zariadeniach, čím môže dôjsť ku kolapsu nemocníc, a teda zo strany štátu nebude možné garantovať výkon ústavného práva na ochranu zdravia (čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 31 Listiny základných práv a slobôd), pretože nedostatok personálneho obsadenia zamedzí plneniu činností vyplývajúcich poskytovateľom zdravotnej starostlivosti zo všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj vzhľadom na potrebu urýchlenej stabilizácie personálneho zabezpečenia ústavných zdravotníckych zariadení, sa navrhuje schváliť zákon v skrátrenom legislatívnom konaní.

Navrhovaná právna úprava je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, s inými zákonmi a medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona nemá vplyvy na podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana, ako aj na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Zároveň uvedený návrh zákona má negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a pozitívne sociálne vplyvy.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, pretože sa predkladá v skrátrenom legislatívnom konaní.

Dátum nadobudnutia účinnosti návrhu zákona sa vzhľadom na potrebu primeranej legisvakancie navrhuje dňom 1. decembra 2024 pre platbu štátu, 1. januára 2025 pre základné zložky mzdy sestier, pôrodných asistentiek, zdravotníckych záchranárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov, ktorých minimálna výška základnej zložky mzdy je v roku 2024 nižšia ako 1,00, 1. januára 2026 pre minimálnu výšku základnej zložky mzdy lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov, ktorých minimálna výška základnej zložky mzdy je v roku 2024 vyššia ako 1,00.